

ÅRSBERETNING

2022

RÅNDERS

INDHOLDSFORTEGNELSE

Forord	3
Økonomiaftalen for 2022	5
Årets resultat	7
De store poster i regnskab 2022 - en uddybning	9
Regnskabsprincipper	17
Regnskabsopgørelse	20
Finansieringsoversigt og finansiell status	21
Balance	22
Noter	23

Udgiver

Randers Kommune, 2023

Tilrettelæggelse

Økonomi

Layout

Kommunikation, Randers Kommune

Forsidefoto:

Henning Holgaard Sørensen

FORORD

Regnskabet for 2022 er nu gjort op, og det blev et år, som har udfordret os på nye fronter. Corona-pandemien havde knap sluppet sit tag, før krigen i Ukraine skabte et nyt usikkerhedselement i dansk økonomi. Krigen har påvirket væksten i Danmark og dermed også udviklingen i ledigheden i Randers Kommune. Vi har åbnet vores døre og taget imod fordrevne ukrainere, som vi har skullet finde bolig og passende institutionstilbud og forsørgelse til. Lokalt har opbakningen været stor og der er blevet udvist stort samfundssind – det er jeg meget taknemlig for. Herudover har vi oplevet den højeste inflation i mange år, og energikrisen førte sidst på året blandt andet til, at vi sænkede temperaturen i vores kommunale bygninger.

2022 har dog også budt på positive nyheder. Væksten i vores befolkning er fortsat, og vi nærmer os med hastige skridt 100.000 indbyggere. Det er glædeligt, og vi skal lægge os i selen for, at befolkningsfremgangen kan bide sig fast i årene frem. Derfor er jeg også meget glad for, at et enigt byråd godkendte en ny vækststrategi i begyndelsen af 2023, som skal understøtte vores videre arbejde med vækst.

I slutningen af 2022 gennemførte vi en trivselsmåling blandt kommunens 8.500 ansatte. Jeg har med stor tilfredshed konstateret, at der er høj trivsel blandt vores medarbejdere, og at vi er en attraktiv arbejdsplads for rigtig mange medarbejdere. Dette er til stor gavn for kommunens borgere, som møder vores ansatte på vores mange institutioner og i vores servicetilbud.

Kigger man på tallene, er der tale om et regnskabsresultat med et underskud på den ordinære drift og anlæg. Situationen har særligt inden for serviceområderne ført til et betydeligt forbrug af opsparring, mens anlæg ligger tæt op ad det oprindeligt planlagte niveau. Endvidere er salget af byggegrunde gået godt særligt i den første del af året. Derfor er det likviditetsmæssige udgangspunkt for 2023 stort set uændret i forhold til forudsætningerne i budgettet for 2023.

Regnskabsresultatet viser en del forskelle på tværs af serviceområderne. I 2022 har der været pres på økonomien på flere serviceområder. De største udfordringer ses på socialområdet. Den stigende vækst i særligt dyre enkelt-sager er ikke kun en problemstilling i Randers Kommune, men en generel udfordring på landsplan. Dertil kommer nye områder under pres - det drejer sig om omsorgsområdet og familieområdet samt busdriften. Heldigvis trådte vi ind i 2022 med en ganske robust økonomi, og vi har således haft en nettoopsparing, som vi har kunnet tære på i årets løb, ligesom vi i regnskabet også har kunnet finde midler til at nedskrive socialrådets oparbejdede gæld ganske betydeligt.

Der er udarbejdet en økonomisk handleplan for socialområdet med en række tiltag, der yderligere kan bidrage til, at den økonomiske balance på området kan genetableres. Denne plan blev godkendt af byrådet i forbindelse med budget 2023-26. Derudover vil der blive udarbejdet handleplaner for familieområdet og omsorgsområdet. Der er tale om flerårige planer med initiativer, som skal bringe områderne i økonomisk balance over en årrække. I forbindelse med den kommende budgetlægning skal vi endvidere kigge på en ny kollektiv trafikplan, som skal hjælpe os med at få økonomien til at hænge sammen på busdriften. Kommunens øvrige områder er generelt i økonomisk balance og kommer ud af 2022 med overskud, der kan videreføres til 2023.

Der er gennemført anlægsinvesteringer for 207,7 mio. kr. på det skattefinansierede område i 2022. Det drejer sig om bl.a. Ny Havnevej og energi- og klimatilpasninger i kommunale bygninger. Dertil kommer en række skole- og kulturprojekter, herunder et nyt scenetræk på Værket. Endvidere er der etableret en ny struktur i tandplejen, og Hjælpemiddelhuset har fået nye arealer.

Regnskabsresultatet viser, at der er gennemført anlægsinvesteringer for ca. 24 mio. kr. mindre end planlagt. Der er i 2022 indhentet nogle af de udskudte projekter fra 2021, men der har også været periodeforskydninger på en række øvrige projekter primært som følge af de store prisstigninger på materialer og håndværksydelse. De udskudte projekter og de hertil afsatte anlægsmidler overføres til 2023.

Udviklingen i beskæftigelsen bidrager til, at vi samlet set i 2022 har mindredgifter på 6,7 mio. kr., som vi kan reservere til en mulig midtvejsregulering af kommunernes økonomi i den kommende økonomiaftale med regeringen. Det bliver vi klogere på, når der til sommer er indgået en aftale mellem regeringen og KL om kommunernes økonomi for 2024.

Når økonomien kommer under pres, er der fortsat brug for at fastholde fokus på en løbende stram økonomistyring i 2023 på alle niveauer i organisationen. Dette skal sikre, at vi får genskabt en økonomisk balance, og at vi dermed kan skabe det fornødne økonomiske grundlag for, at vi i de kommende år fortsat kan levere en service på højt niveau samtidigt med, at vi udbygger vores kapacitet i takt med, at vi bliver stadigt flere indbyggere i kommunen. Behovet for solid økonomistyring forstærkes herudover af den globale situation, hvor det endnu er usikkert, hvorledes krigen i Ukraine vil påvirke dansk økonomi – og ikke mindst kommunernes økonomi fremover. På de næste sider kan du læse mere om Regnskab 2022 og dermed også få et dybere indblik i vores afsæt for 2023 og de kommende år. Rigtig god læselyst.

Torben Hansen
Borgmester

ØKONOMIAFTALEN FOR 2022

De økonomiske forudsætninger for kommunernes budgetlægning for 2022 blev aftalt mellem regeringen og KL i begyndelsen af juni 2021 og fremgår af økonomiaftalen. Aftalen blev indgået i kølvandet på den ekstraordinære tid, som samfundet havde befundet sig i under coronapandemien. Endvidere kom aftalen oven på en markant prioritering af den kommunale velfærd i aftalerne for 2020 og 2021. Der var derfor tale om en forholdsvis stram økonomiaftale for 2022.

Rammerne for 2022 håndterede konsekvenserne af COVID 19 og dækkede den demografiske udvikling trods den ekstraordinære situation. Mange kommuner havde dog håbet på en prioritering af det specialiserede socialområde i aftalen, men udfordringerne på dette område blev ikke særskilt prioriteret og skulle derfor løses inden for kommunernes samlede ramme. Hovedelementerne i aftalens forudsætninger gennemgås nedenfor.

Øget råderum gennem reduceret brug af eksterne konsulenter

Regeringen og KL var enige om, at kommunerne i de kommende år skal have fokus på at reducere forbruget af eksterne konsulenter. På den baggrund blev det i økonomiaftalen for 2021 forudsat, at der kan frigøres ressourcer til en videreudvikling af de borgernære velfærdsopgaver på 1 mia. kr. frem mod 2025. I aftalen for 2022 blev dette krav forhøjet med yderligere 0,25 mia. kr. i 2025.

Målet var, at de frigjorte midler skulle anvendes til at udvikle den borgernære velfærd i kommunerne, herunder det specialiserede socialområde.

I Randers Kommune har byrådet tidligere besluttet et generelt effektiviseringskrav vedr. serviceudgifterne på 20 mio. kr. pr. år. Dette effektiviseringskrav blev fastholdt i budgettet for 2022.

Serviceamme og sanktionslovgivning

Der blev i økonomiaftalen aftalt et løft af serviceammen på 1,4 mia. kr. - primært som følge af det demografiske udgiftspres i kommunerne. Randers Kommune har allerede indbygget demografireguleringer på udgiftssiden på børneområdet, skoleområdet, ældreområdet samt socialområdet. Det økonomiske løft kunne dække en stor del af de indarbejdede merudgifter på udgiftssiden.

Dertil kom, at der med finansloven for 2022 blev afsat et løft af den kommunale økonomi på 0,7 mia. kr. til flere hænder og højere faglighed i ældreplejen og hurtigere indfasning af minimumsnormeringer. Endvidere blev der afsat 0,6 mia. kr. til flere lærere i folkeskolen.

Af hensyn til de offentlige finanser og efterlevelse af budgetloven blev det igen for 2022 aftalt, at 3 mia. kr. af kommunernes bloktilskud blev gjort betinget af kommunernes aftaleoverholdelse af serviceammen i budgetterne. Denne forudsætning blev overholdt, og det betingede bloktilskud kom til udbetaling.

Sanktionslovgivningen gælder også for de kommunale regnskaber, som ligeledes skal overholde aftalen med regeringen. Ellers sker der reduktion af bloktilskuddet i forbindelse med regnskabsafslutningen.

Sanktionslovgivningen tager udgangspunkt i det oprindelige budget for service korrigeret for ændrede forudsætninger for pris- og lønskøn samt meropgaver som følge af det såkaldte Lov- og cirkulæreprogram. COVID-aftalen mellem regeringen og KL fra marts 2021 sikrer, at udgifter til corona også i 2022 er undtaget fra udgiftslofterne. Randers Kommune har endvidere modtaget en kompensation for disse merudgifter på 10,7 mio. kr. I forbindelse med regnskabsafslutningen besluttes det politisk, hvordan denne kompensation skal fordeles. Det forudsættes, at fordelingen vil være økonomisk neutral. Der er opgjort bruttoudgifter for ca. 9 mio. kr. i Randers Kommune. Der er derfor mulighed for at dække udgifterne fuldt ud.

Krigen i Ukraine har skabt et nyt usikkerhedselement i dansk økonomi i 2022. Der er fortsat usikkerhed omkring, hvor mange flygtninge Danmark og herunder Randers Kommune vil modtage, og hvor lang tid de bliver i landet.

Med økonomiaftalen for 2023 modtog kommunerne kompensation for de ekstraordinære udgifter i 2022. Randers Kommune har modtaget en kompensation på 4,4 mio. kr. I forbindelse med regnskabsafslutningen besluttes det politisk, hvordan denne kompensation skal fordeles. Udgifterne som følge af Ukraine er opgjort til 16,6 mio. kr. På landsplan ses samme tendens, hvor udgifterne udgør betydeligt mere end kompensationen. KL forventer, at udgifterne vil udgøre mere end 1 mia. kr. på landsplan. Regeringen og KL skal på baggrund af regnskabsresultaterne i landets kommuner drøfte, om der er behov for et tillæg til den indgåede aftale om kompensation. Det er derfor endnu for tidligt at vurdere, om kommunen vil få en kompensation der er tilstrækkelig til at dække merudgifterne. Det forudsættes, at fordelingen vil være økonomisk neutral – det vil sige, at der maksimalt udmøntes et beløb svarende til den kompensation kommunen modtager.

Randers Kommunes regnskab på serviceområderne viser et samlet merforbrug i forhold til servicerammen på 57 mio. kr. inkl. merudgifter som følge af corona og Ukraine, men eksklusiv en evt. ekstra kompensation for udgifter til Ukraine. Det er derfor ikke muligt at beregne endeligt, hvor stor overskridelsen af servicerammen bliver for Randers Kommune. Det forventes, at overskridelsen vil ligge i størrelsesordenen 40-50 mio. kr. Det er endnu for tidligt at sige noget om, hvordan regnskabsresultatet på landsplan ser ud. Men de foreløbige indmeldinger til KL tyder på et resultat lige omkring rammen. Der forventes således ikke på nuværende tidspunkt at blive gennemført en statslig sanktion på baggrund af regnskabsresultatet for 2022.

Anlæg

Økonomiaftalen for 2022 indeholdt en reduktion af anlægsrammen på 0,6 mia. kr. Den samlede anlægsramme udgjorde dermed 19,9 mia. kr. for kommunerne under ét, hvoraf kommunerne selv skal finansiere 1 mia. kr. I lighed med tidligere år blev der lagt loft over de kommunale anlægsinvesteringer, og 1 mia. kr. af bloktilskuddet blev gjort betinget af, at kommunerne i budgetsituationen overholdt aftalen. Dette gjorde sig gældende, og denne del af det betingende bloktilskud blev således også udbetalt.

Randers Kommunes anlægsinvesteringer på det skattefinansierede område udgør 207,7 mio. kr. i 2022. Det er på niveau med oprindeligt budget ekskl. anlægbufferen på 21,5 mio. kr. Regnskabsresultatet er et udtryk for, at der igen er aktivitet på anlægsområdet oven på opbremsningen i 2021. Der har dog i 2022 fortsat været stigende priser i bygge- og anlægssektoren, hvilket har haft konsekvenser for mange kommunale projekter især på børneområdet.

ÅRETS RESULTAT

Nedenfor beskrives Randers Kommunes regnskabsresultat for 2022 på det skattefinansierede område.

Resultatet af ordinær drift og anlæg beskriver balancen mellem kommunens skattefinansierede udgifter og indtægter. Dette nøgletal er anvendt i forbindelse med budgetlægningen og indgår ligeledes i sammenligninger med resultatet i andre kommuner.

Resultatopgørelse i mio. kr.	Oprindeligt budget	Korrigeret budget ekskl. overførsler	Regnskab 2022	Årets resultat ekskl. overførsler	Overførsler	Årets resultat inkl. overførsler
Skatter og tilskud	-7.015,1	-6.968,9	-6.984,3	-15,4	-4,7	-20,1
Serviceudgifter	4.501,7	4.494,0	4.627,3	133,3	-160,1	-26,8
Øvrig drift	2.311,2	2.240,9	2.225,9	-15,0	0,0	-15,0
Renter	10,8	10,8	10,0	-0,8	0,0	-0,8
Resultat af ordinær drift	-191,5	-223,2	-121,1	102,1	-164,8	-62,7
Skattefinansierede anlæg	227,8	231,8	207,7	-24,1	-304,4	-328,5
Resultat af ordinær drift og anlæg	36,3	8,6	86,6	78,0	-469,2	-391,2

Årets resultat er udtrykt som forskellen mellem korrigeret budget ekskl. overførsler og regnskabet i 2022. Årets resultat viser et underskud på det skattefinansierede område på 78 mio. kr.

Underskuddet skyldes bl.a. et merforbrug vedr. serviceudgifterne på 133,3 mio. kr. Det skal bl.a. ses i lyset af merudgifter som følge af situationen i Ukraine samt COVID 19. Udgifter til COVID 19 og Ukraine indgår i regnskabstallene, mens kompensationerne endnu ikke er indregnet i budgettet. Dertil kommer planlagt forbrug af opsparing, jf. rammerne i Randersmodellen. Resultatet er herudover påvirket af, at presset på socialområdet fortsat er stort. Hertil kommer merudgifter som følge af stigende energipriser på el, varme og brændsel, som særligt slår igennem på miljø og teknikområdet. Endelig har familieområdet og omsorgsområdet i 2022 oplevet et øget pres, som har resulteret i merforbrug.

I økonomaftalen for 2022 blev der aftalt kompensationer på 15 mio. kr. i alt til Randers Kommune. Kompensationen vedrørende Ukraineudgifterne forventes som førnævnt at blive noget større. Forudsættes det, at budgettet reguleres med en kompensation svarende til kommunens opgjorte udgifter på i alt 26,3 mio. kr., vil det forbedre det samlede regnskabsresultat for service, men det vil ikke være tilstrækkeligt til at bringe det i balance.

Regnskabsresultatet viser, at der var budgetteret med et overskud af ordinær drift på 191,5 mio. kr., og det endelige regnskabsresultat viser et overskud på den ordinære drift på 121,1 mio. kr.

Skattefinansieret anlæg viser et mindreforbrug på 24,1 mio. kr. sammenlignet med korrigeret budget ekskl. overførsler. Forbruget er 1,4 mio. kr. højere end det oprindelige budget, når der korrigeres for anlægbufferen på 21,5 mio. kr. Der er gennemført mange projekter på miljø og teknikområdet, mens de stigende priser inden for bygge- og anlæg i særlig grad har påvirket projekterne på børneområdet med forsinkelser til følge.

Det samlede resultat skal ses i sammenhæng med de periodeforskydninger, der opstår både på drifts- og anlægsområdet. De har i 2022 været særligt påvirket af konjunkturerne, som har betydet, at en del planlagte tiltag er blevet udskudt til det kommende år.

Der er i 2022 sket en nettoreduktion af de midler, som kan overføres mellem årene. Der har således været et merforbrug på service på 133,3 mio. kr. og et mindreforbrug på anlæg på 24,1 mio. kr. på anlæg. De opsparede midler, som kan overføres fra 2022 til 2023 udgør i alt netto 355,3 mio. kr., og består af overførsler på service på 26,8 mio. kr. og overførsler på skattefinansieret anlæg på 328,5 mio. kr.

Randers Kommunes andel af servicerammen (korrigeret for ændret pl-fremskrivning og konsekvenserne af Lov- og cirkulæreprogrammet) udgør 4.569,7 mio. kr. Regnskabet indeholder serviceudgifter for 4.627,3 mio. kr. i alt inkl. coronarelaterede udgifter samt udgifter til Ukraine. Randers Kommunes serviceudgifter ligger dermed 57,6 mio. kr. over rammen i 2022. Overskridelsen kan ikke opgøres endeligt, før der er indgået endelig aftale om kompensation vedr. Ukraineudgifter i 2022. Det forventes, at overskridelsen herefter vil udgøre ca. 45 mio. kr.

I forbindelse med corona- såvel som Ukraineudgifter skal det ligeledes nævnes, at der er stor forskel på de enkelte serviceområder, samt i hvor høj grad regnskabsresultatet på fagområderne er påvirket af disse udgifter.

Både omsorgsområdet, skoleområdet samt Ejendomsservice har afholdt store merudgifter i regnskab 2022 som følge af corona, mens skoleområdet, jobcenteret og boligadministrationen har afholdt de fleste af kommunens udgifter som følge af Ukraine. Fordelingen af kompensationerne vil således forbedre resultatet på disse bevillingsområder. Der henvises til det uddybende regnskabsmateriale for en nærmere beskrivelse heraf.

Øvrig drift viser mindreudgifter på 15 mio. kr. i forhold til korrigeret budget ekskl. overførsler. Øvrig drift omfatter såvel udgifter til indkomstoverførsler, aktivitetsbestemt medfinansiering samt refusion af særligt dyre enkelt-sager. Indkomstoverførslerne viser mindreudgifter på 9,3 mio. kr. Dertil kommer merindtægter fra den centrale refusionsordning på 7,6 mio. kr. Modsat viser årets resultat merudgifter til aktivitetsbestemt medfinansiering på 1,9 mio. kr. Denne merudgift modsvares dog af en tilsvarende merindtægt under tilskud og udligning og neutraliseres dermed.

De 7,6 mio. kr. fra den centrale refusionsordning er forudsat anvendt til at reducere socialområdets gæld, mens de øvrige 9,3 mio. kr. foreslås reserveret til en eventuel midtvejsregulering af indkomstoverførslerne i 2023.

Renterne viser mindreudgifter på 0,8 mio. kr. Der har i 2022 været et tab på ca. 60 mio. kr. på kommunens obligationsbeholdning og PM-aftaler. Beløbet dækker dog over et ikke-realiseret kurstab på 64 mio. kr. og et realiseret afkast på ca. 4 mio. kr. Det ikke-realiserede tab bogføres på statuskonti og påvirker dermed ikke resultatet af ordinær drift og anlæg. En stor del, ca. 80 pct. af kommunens låneportefølje har været afdækket med fastrente, og de stigende renter har dermed ikke slået igennem på resultatet.

DE STORE POSTER I REGNSKAB 2022 - EN UDDYBNING

Skatter, tilskud og udligning

Indtægtssiden i form af skatter og tilskud har været baseret på, at Randers Kommune har valgt det statsgaranterede udskrivningsgrundlag for 2022

Udskrivningsprocenten blev fastholdt uændret til 25,8 %. De samlede skatteindtægter i Randers Kommune har udgjort 4.660,6 mio. kr. i 2022. Hovedparten af indtægterne vedrører indkomstskatten, og dertil kommer ejendoms-skat, dækningsafgift og selskabsskat. Årets resultat ligger over budgetforudsætningerne, hvilket primært skyldes ejendomsskatterne i 2022, hvor der har været en samlet merindtægt på 15,8 mio. kr. Denne merindtægt forudsættes reserveret til kommende efterreguleringer som følge af de nye ejendomsvurderinger. Efterregulering forventes først at finde sted i 2024/2025.

Tilskud og udligning har givet en samlet indtægt på 2.323,7 mio. kr. i 2022. Årets resultat ligger på niveau med korrigeret budget. Derudover har der været afsat 6,5 mio. kr. til modregning af bloktilskuddet vedr. HMN Naturgas. Der er afregnet 4,7 mio. kr. i 2022. En opkrævning på 2,3 mio. kr. forventes periodeforskudt til 2023, og derfor overføres beløbet til 2023.

Der er i løbet af året givet betydelige tillægsbevillinger til bloktilskuddet på 46,3 mio. kr. i alt. De vedrører årets midtvejsregulering målrettet beskæftigelsesindsatsen samt øvrige midtvejsreguleringer.

Serviceudgifter – udvalgte områder

Socialområdet

I 2022 viser årets resultat på socialområdet et underskud på 81,6 mio. kr. Merforbruget skyldes en stigning i antallet af særligt dyre enkeltsager, udfordringer med rekruttering, herunder brug af vikarer og vikarbureauer samt stigning i udgifterne til særlig tilrettelagt ungdomsuddannelse (STU). Ved udgangen af 2022 er der oparbejdet et samlet underskud på socialområdet på 111,6 mio. kr. I forbindelse med regnskabsafslutningen vil denne gæld blive reduceret med 16,8 mio. kr., jf. budgetaftalen for 2022. Overskud på refusion af særligt dyre enkeltsager på 7,6 mio. kr. er ligeledes forudsat anvendt til at reducere gælden på socialområdet. Derudover vil gælden kunne reduceres med overskud fra centrale konti under økonomiudvalget. Beløbet udgør 12,8 mio. kr. Endvidere besluttede byrådet, at overskuddet på indkomstoverførslerne på 5 mio. kr. ved budgetopfølgningen pr. 30. september ligeledes kan anvendes til at nedbringe gælden. Gælden kan således samlet set nedbringes med 42,2 mio. kr. Socialområdet vil dermed overføre en gæld til 2023 på 69,3 mio. kr. Hertil kommer demografireguleringen som følge af landsudviklingen. Dette beløb kan dog først opgøres i maj 2023.

I forbindelse med budget 2022 blev det besluttet, at der skulle udarbejdes en økonomisk handleplan på socialområdet med henblik på at genoprette den økonomiske balance på området. Denne plan blev godkendt sammen med budgettet for 2023. Der fremlægges på socialudvalgsmødet i marts 2023 et udkast til en langsigtet plan for socialområdet, der bygger videre på sporene og handleplanerne fra 2022 samt nye initiativer for 2023 og frem.

Familieområdet

Årets resultat viser et merforbrug på 14,2 mio. kr. Der er overført et overskud på 2,3 mio. kr. fra 2021. Samlet vil der således blive overført et underskud på 11,9 mio. kr. til 2023. Merforbruget skyldes bl.a. flere anbringelser i døgninstitutioner og opholdssteder, udfordringer med rekruttering af plejefamilier samt flere dyre anbringelser. Udgiftspresset skønnes at fortsætte i 2023, dog med reduceret styrke. Forvaltningen er i gang med at udarbejde en handleplan, hvor der bl.a. lægges op til nogle investeringer med henblik på økonomisk genopretning af området. Målet er balance i 2025 og herefter tilbagebetaling af investeringer og afvikling af gæld.

Omsorgsområdet

Årets resultat viser et merforbrug på 28,5 mio. kr. Der er overført et overskud på 12 mio. kr. fra 2021. Samlet vil der således blive overført et underskud til 2023 på 16,5 mio. kr. før eventuel udmøntning fra puljer. Merforbruget skyldes primært stigende sygefravær samt rekrutteringsudfordringer, som udgør ca. 20 mio. kr. Sygefraværet steg

i 2022 fra 13,7 til 17,7 arbejdsdage eller med næsten 30 %. Sammenholdt med rekrutteringsudfordringerne har det ført til øget forbrug af vikarbureauer. Derudover har der været udgifter til nyt køleanlæg på Madservice Kronjylland, stigende udgifter til plejevederlag samt stigende priser generelt.

Det forventes på nuværende tidspunkt, at overskridelsen vil være mindre eller tæt på balance i 2023, og gældsafvikling kan påbegyndes i 2024 og 2025. Der er en forventning om faldende sygefravær, mens der fortsat vil være udfordringer i forhold til rekruttering. Derudover har byrådet godkendt en forhøjelse af prisen på mad. Ved alle opsigelser vurderes det endvidere, om der er behov for besættelse af stillingen på nuværende tidspunkt, eller om ansættelse kan udsættes. Omsorgsudvalget vil på mødet i marts blive præsenteret for yderligere initiativer.

Bustrafik og energi

Årets resultat viser et merforbrug på 10,6 mio. kr. for bustrafikken. Der er overført en opsparing på 0,3 mio. kr. fra 2021. Samlet vil der således blive overført et underskud til 2023 på 10,3 mio. kr. før fordeling af eventuelle kompensationer.

Merforbruget skyldes bl.a. de stigende brændstofpriser, som er slået igennem på busdriften. Midttrafik forventer et samlet merforbrug på busdriften i Randers Kommune på 13,5 mio. kr. alene som følge af brændstofpriserne. Stigningen i brændstofpriserne er en landsdækkende udfordring for den kollektive trafik. I forbindelse med midtvejsreguleringen blev der tilført 4,9 mio. kr. til busbudgettet. Der forventes derfor en difference på 8,6 mio. kr. i regnskabet. Derudover er der nedgang i passagertallet, hvilket er en langtidseffekt af corona.

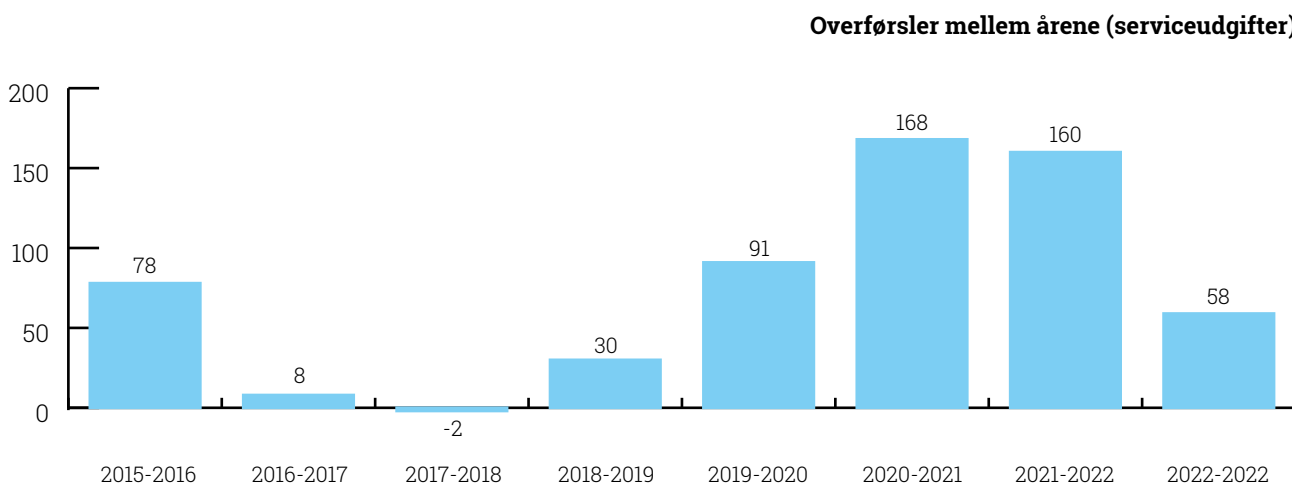
I budget 2023 er der afsat 12 mio. kr. til at dække forventede merudgifter i 2023. Der er endvidere igangsat et arbejde vedrørende udarbejdelse af en ny kollektiv trafikplan. Denne plan fremlægges i forbindelse med budgetlægningsen for 2024.

I 2022 har der været begrænsede budgetudfordringer vedrørende el og varme. Det skyldes, at kommunen i store dele af året har haft en fastprisaf tale på el, og derudover har der været tilbagebetaling af fjernvarmepenge fra Verdo, som har opvejet de øgede udgifter til gas.

De samlede overførsler til 2023

Der blev overført et samlet overskud fra 2021 på 160,1 mio. kr. til 2022 inkl. korrektioner for coronakompensationen i 2021. Årets resultat viser merudgifter på 133,3 mio. kr., hvorved det samlede resultat bliver et overskud på 26,8 mio. kr. Der overføres imidlertid 58,2 mio. kr., hvilket skyldes det ovennævnte gældseftergivelse på i alt 16,8 mio. kr. vedr. socialområdet, overskud på refusion af særligt dyre sager på 7,6 mio. kr. der overføres til socialområdet samt 5 mio. kr. vedr. indkomstoverførsler fra budgetopfølgningen 30/9 (jf. ovennævnte beskrivelse).

Af nedenstående figur fremgår udviklingen i overførslerne fra 2015 til 2023:

Øvrige driftsudgifter – indkomstoverførsler mm.

Øvrige driftsudgifter viser mindredgifter på 15 mio. kr. i forhold til korrigeret budget ekskl. overførsler. De øvrige driftsudgifter omfatter både udgifter til indkomstoverførsler, aktivitetsbestemt medfinansiering samt indtægter fra den centrale refusionsordning. Indkomstoverførslerne beskrives nedenfor.

Indkomstoverførsler

Årets resultat viser mindredgifter på 9,3 mio. kr. Det samlede resultat på indkomstoverførsler skal ses i sammenhæng med midtvejsreguleringen af bloktilskuddet i 2022 og de løbende budgetopfølgninger (pr. 31/3, 31/5 og 30/9). Dette beskrives nærmere nedenfor.

I økonomaftalen for 2023 blev der aftalt en midtvejsregulering vedrørende 2022 på 6,9 mia. kr. på landsplan – svarende til at Randers Kommune skulle aflevere 115,4 mio. kr. i midtvejsreguleringen for 2022.

Ved budgetopfølgningen pr. 31/3 2022 blev det kun forventet, at Randers Kommune kunne realisere mindredgifter for 50 mio. kr. Ved budgetopfølgningen pr. 31/5 2022 blev budgettet reduceret med yderligere 9,8 mio. kr. Det resterende beløb på 55,6 mio. kr. blev finansieret via pulje til forventet efterregulering på 50 mio. kr. samt ændringer som følge af Arne-pensionen (dec. 2021) på 5,6 mio. kr. Der blev således fundet fuld finansiering for den samlede midtvejsregulering.

Ved budgetopfølgningen pr. 30/9 blev der forventet yderligere mindredgifter på 5 mio. kr. på indkomstoverførsler. Det endelige resultat viser, at regnskabstallet ligger 9,3 mio. kr. under korrigeret budget. Der er således tale om et overskud på 14,3 mio. kr., da mankoen pr. 31/5 blev finansieret af reservepulje. Ovenstående kan sammenfattes i følgende tabel:

Ændring vedrørende indkomstoverførsler 2022	Mio. kr.
Reduktion i bloktilskud (midtvejsregulering 2022)	115,4
Mindredgift forventet ved budgetopfølgning pr. 31/3	-50,0
Yderligere mindredgift forventet ved budgetopfølgningen pr. 31/5	-9,8
Budgetreserve til midtvejsregulering fra regnskab 2021	-50,0
Finansiering som følge af Arne-pensionen (byrådet dec. 2021)	-5,6
Balance ved budgetopfølgningen pr. 31/5	0,0
Yderligere mindredgift forventet ved budgetopfølgningen pr. 30/9	-5,0
Regnskabsresultat (jf. tabel ovenfor)	-9,3
Samlet resultat indkomstoverførsler 2022	-14,3
Overføres til nedbringelse af socialområdets gæld, jf. 30/9 beslutning	-5,0
Samlet resultat (reserve til midtvejsregulering 2023)	-9,3

(Minus angiver mindredgifter/opsparing)

I de 9,3 mio. kr. skal der foretages modregning af merudgifter vedrørende vederlagsfri fysioterapi på 2,6 mio. kr., som ikke overføres. Tilbage står således 6,7 mio. kr. Det foreslås, at de 6,7 mio. kr. reserveres til en forventet kommende midtvejsregulering i 2023 – idet der er usikkerhed omkring, hvordan indkomstoverførslerne udvikler sig i Randers Kommune sammenlignet med landsudviklingen. Størrelsen af en eventuel midtvejsregulering fastlægges først i forbindelse med økonomaftalen for 2024.

I det omfang det ikke bliver nødvendigt at anvende hele det afsatte beløb, vil beløbet kunne indgå som en del af råderumsberegningen i forbindelse med budget 2024-27.

I forbindelse med budgetopfølgningen pr. 30/9 besluttede byrådet, at mindreudgiften på 5 mio. kr. kan medgå til nedbringelse af socialområdets gæld.

Renter

Der er oprindeligt budgetteret med renteudgifter på netto 10,8 mio. kr. Årets resultat viser en mindreudgift i forhold til budgettet på 0,8 mio. kr. Det har været et turbulent år for de finansielle markeder, og det har resulteret i negative afkast på formueporteføljen samt stigende renter for den variable del af låneporteføljen. Langt størstedelen af det negative afkast er urealiserede tab, og det påvirker dermed ikke resultat af ordinær drift og anlæg. Samtidig har 80 pct. af låneporteføljen været afdækket med fast rente, og derfor har de stigende renter ikke slået igennem på det samlede resultat.

Anlæg

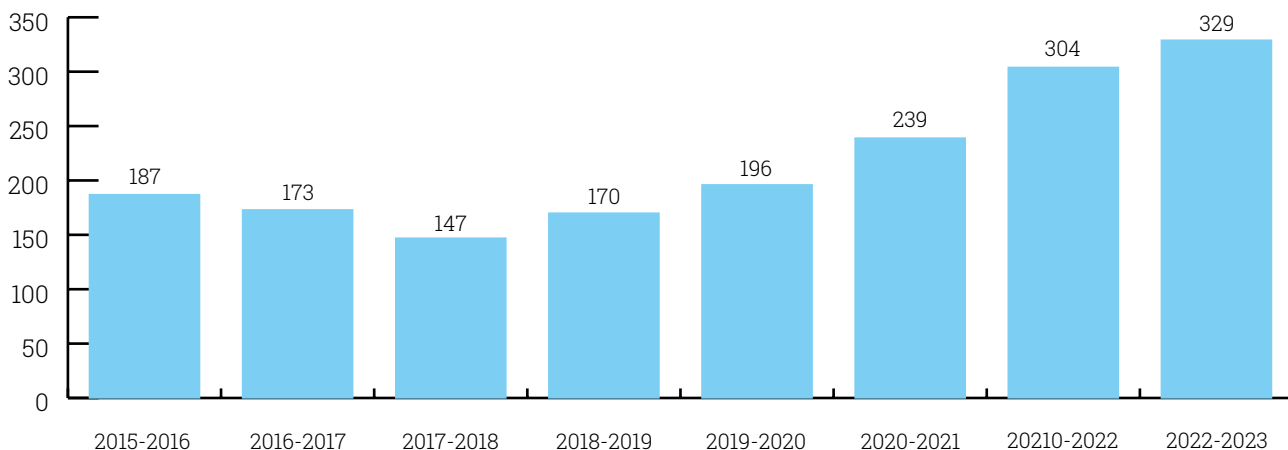
Der er gennemført anlægsinvesteringer for 207,7 mio. kr. på det skattefinansierede område i 2022. Det drejer sig om bl.a. ny Havnevej samt energi- og klimatilpasninger i kommunale bygninger. Dertil kommer en række skoleprojekter og kulturprojekter, herunder nyt scenetræk på Værket. Endvidere er der indenfor sundheds- og omsorgsområdet etableret ny struktur i tandplejen samt køb af hjælpemiddelhuset. Regnskabsresultatet ligger på niveau med det oprindeligt budget ekskl. anlægsbufferen.

I 2021 sås en generel opbremsning på anlægsområdet som følge af de stigende priser i bygge- og anlægssektoren. Disse periodeforskydninger er kun i et vist omfang realiseret i 2022, da sektoren fortsat er præget af meget høje prisniveauer. Der blev overført uforbrugte anlægsmidler fra 2021 til 2022 på 304 mio. kr. Årets resultat viser et mindreforbrug på 24,1 mio. kr.

Der overføres på den baggrund uforbrugte anlægsmidler fra 2022 til 2023 på 328,5 mio. kr. Det forudsættes som udgangspunkt, at der er tale om en ren periodeforskydning, der ikke vil have varig effekt. Nedenstående figur viser udviklingen i overførslerne på anlæg mellem årene 2015-2023.

Nedenstående figur viser udviklingen i overførslerne på anlæg mellem årene 2015-2023.

Overførsler mellem årene (skattefinansierede anlæg)

Øvrige poster i regnskab 2022

I forbindelse med regnskabsafslutningen søges der udover de nævnte overførsler vedr. service og anlæg også om overførsler på en række øvrige områder under finansposterne på -2,2 mio. kr. i alt. Overførslerne vedrører bl.a. den løbende opsparing til Klimabroen. Herudover er der optaget lån vedr. Randers Havns egenfinansierede anlægsinvesteringer på i alt 18,9 mio. kr., som er øremærket opsparingen til Klimabroen. Der overføres endvidere en række beløb vedrørende Dronningborg plejecenter. Disse beløb omfatter beboerindskud, lånefinansiering samt deponering vedr. hallen.

Finansposter - overførsler til 2023	Mio. kr.
Indskud i landsbyggefonden	18,3
Beboerindskud Dronningborg plejecenter	1,9
Opsparing Klimabro	72,5
Byen til vandet - Randers Havn	18,9
Deponering Dronningborghallen	25,0
Hal 4 - reservepulje	10,0
Lånoptagelse energibesparende foranstaltninger	-67,5
Lånoptagelse ældreboliger	-104,6
I alt	-25,5

Der overføres endvidere uforbrugte budgetbeløb vedr. jordforsyning og ældreboliger på 272,1 mio. kr. i alt. Disse overførsler fremgår af nedenstående tabel:

Overførsel Øvrige områder	Mio. kr.
Jordforsyning	160,8
Ældreboliger, anlæg	111,3
Øvrige områder i alt, netto	272,1

Overførsel til budgetreserve samt socialområdet

Som følge af usikkerhed omkring udviklingen i udgifterne til indkomstoverførslerne i 2023 foreslås det som førnævnt, at der afsættes en pulje på 6,7 mio. kr. finansieret af regnskab 2022 til at imødegå en eventuel negativ midtvejsregulering.

I det omfang det ikke bliver nødvendigt at anvende hele det afsatte beløb, vil beløbet kunne indgå som en del af råderumsberegningen i forbindelse med budget 2024-27.

Derudover er der opgjort et overskud på centrale konti under økonomiudvalget på netto 12,8 mio. kr. Det foreslås, at dette beløb samt merindtægten fra den centrale refusionsordning på 7,6 mio. kr. overføres til socialrådets gældsafvikling. Endvidere besluttede byrådet i forbindelse med budgetopfølgningen pr. 30/9, at overskuddet på indkomstoverførsler på 5 mio. kr. ligeledes kan tilføres socialområdet. Dermed kan socialrådets gæld nedskrives med 25,4 mio. kr. ud over de 16,8 mio. kr., der allerede er afsat i budgettet til formålet.

De nævnte puljebeløb og forslaget til yderligere reduktion af socialområdets gæld er sammenfattet i tabellen nedenfor:

Overførsel til budgetreserve	Mio. kr
Indkomstoverførsler	9,3
Vederlagsfri fysioterapi, merudgift	-2,6
Budgetreserve i alt	6,7
Overførsel til socialområdets gældsafvikling	
Økonomiudvalget, centrale konti	12,8
Budgetopfølgning 30/9, indkomstoverførsler	5,0
Mindreindtægter fra den centrale refusionsordning	7,6
I alt overført til socialområdet	25,4

Regnskabs betydning for budget 2023 samt den kommende budgetlægning for 2024-27

Kommunens økonomien har været under pres i 2022, og resultatet er isoleret set bekymrende. Krigen i Ukraine gav et nyt usikkerhedselement i dansk økonomi, som også har haft afsmittende effekt på regnskabsresultatet i Randers Kommune. De stigende priser på især fødevarer og brændstof har haft en mærkbar indvirkning på resultatet på omsorgsområdet og på den kollektive bustrafik (Midttrafik). Derudover har der været afledte udgifter til corona og Ukraine, som forventes at blive dækket af de statslige kompensationer. Socialområdet var allerede udfordret i regnskab 2021, og dette er blevet endnu mere udtalt i 2022. Det skyldes dels udviklingen i de særligt dyre enkeltsager samt rekrutteringsudfordringer. Rekrutteringsudfordringerne gør sig også gældende på omsorgsområdet og på familieområdet. Tre nye fagområder kommer således ud af regnskab 2022 med betydelige underskud, nemlig omsorgsområdet, bustrafik samt familieområdet.

Randers Kommune havde en robust økonomi ved indgangen til 2022 med en stor nettoopsparing på serviceområderne. Denne opsparing er stort set forbrugt i 2022. Det likviditetsmæssige udgangspunkt er dog stort set uændret i forhold til forudsætningerne i budgettet for 2023. Regnskabsresultatet vil påvirke det samlede udgangspunkt for 2023 og den kommende budgetlægning for 2024-27. Det er dog endnu for tidligt at foretage de endelige konklusioner.

De varige effekter af regnskabsresultatet for den øvrige drift vil dels blive vurderet i forbindelse med budgetopfølgningerne i 2023, dels når landstallene foreligger medio 2023, og der er indgået økonomiaftale for budget 2024. Herudover er der på de ovennævnte områder med økonomiske udfordringer igangsat initiativer, der skal genskabe økonomisk balance henover de kommende år. Undtagelsen herfra er socialområdet, hvor handleplanerne indtil videre kun kan reducere størrelsen af den økonomiske ubalance.

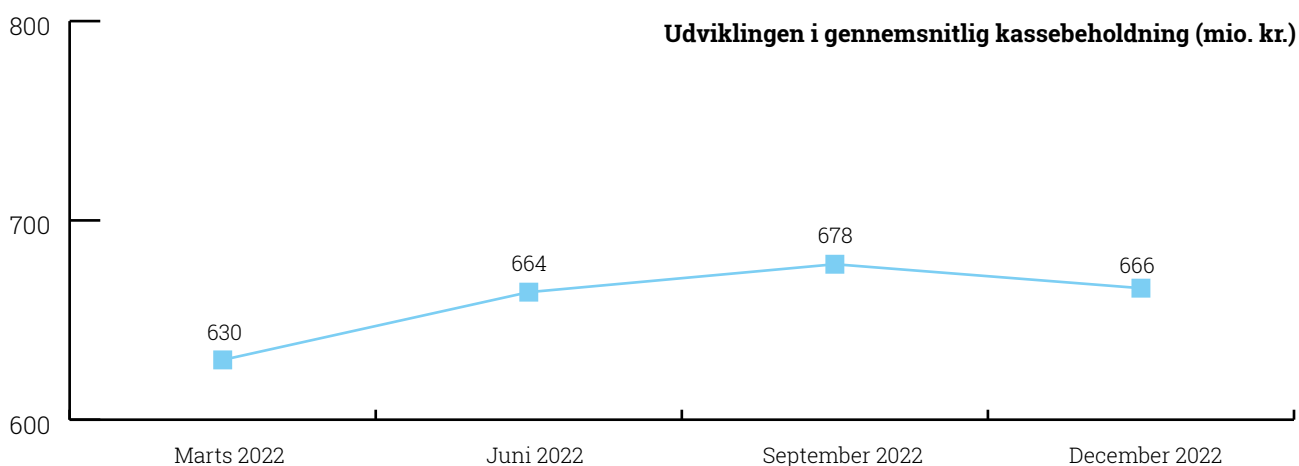
Der er ikke udsigt til, at de kommunale rammer for økonomien bliver større i de kommende år, snarere tvært imod. Der vil derfor fortsat være behov for en stram økonomistyring i 2023 med henblik på at stabilisere økonomien og nå i mål med de handleplaner, som allerede er igangsat. Derudover vil en række nye initiativer blive fremlagt til politisk behandling i fagudvalgene i foråret 2023.

Likviditetsudviklingen i 2022

Den gennemsnitlige kassebeholdning for 2022 kan opgøres til 666 mio. kr., hvilket ligger meget tæt på de hidtidige budgetforudsætninger på 670 mio. kr.

Som en del af de nye styringsmål vil der være fokus på den disponible kassebeholdning forstået som kassebeholdningen korrigeret for nettoopsparingen på drift og anlæg samt opsparingen til Klimabroen. Den gennemsnitlige kassebeholdning er pt. disponeret fuldt ud.

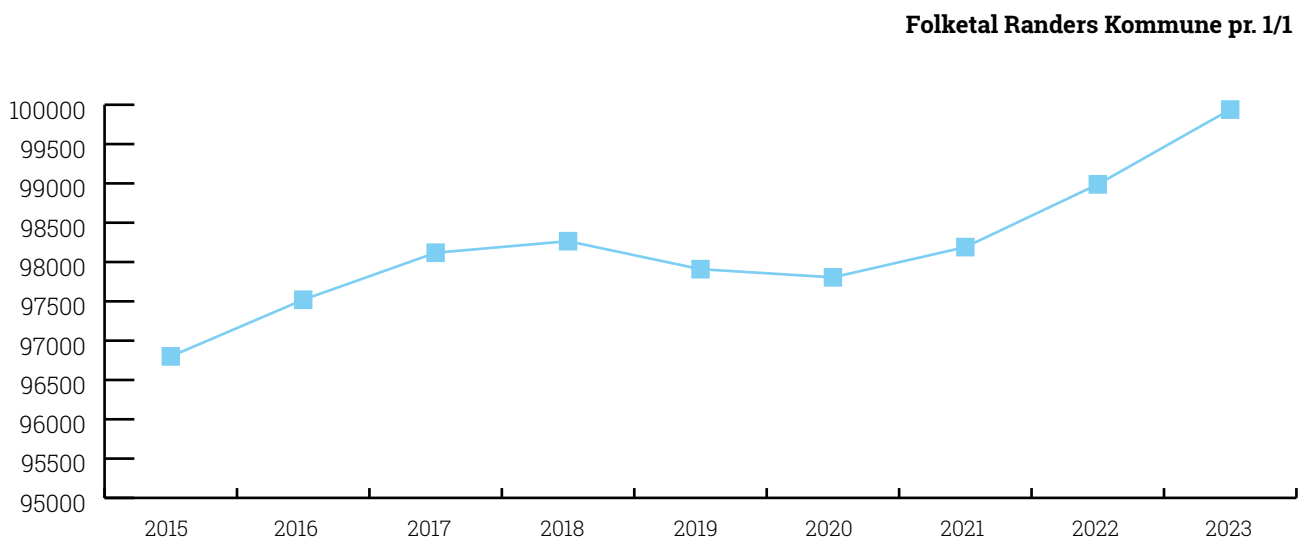
Nedenstående figur viser likviditetsudviklingen i 2022:

I finansieringsoversigten til regnskabet kan der læses mere om likviditetsudviklingen i 2022

Befolkningsudviklingen i 2022

Pr. 1. januar 2023 udgjorde folketallet for Randers Kommune 99.939 personer.

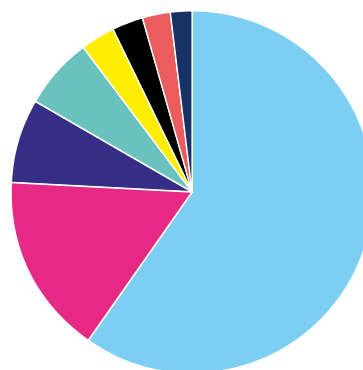

Figuren viser, at der har været en relativt stor stigning i folketallet i 2022 på 951 personer. Randers Kommunes folketal pr. 1/1 2022 var på 98.988 og er steget til 99.939 pr. 1/1 2023. En stor del af befolkningstilvæksten skyldes primært flygtninge fra Ukraine.

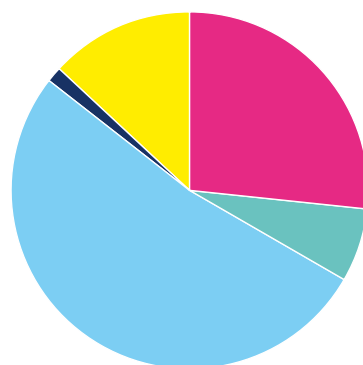
Som det fremgår af figuren, har væksten været aftagende i 2017 for herefter at være negativ i 2018 og 2019. I 2020 blev udviklingen vendt, og folketallet er nu det højeste i kommunens historie. Den nye befolkningsprognose vil blive forelagt byrådet i april, og her vil der blive givet en nærmere beskrivelse af udviklingen i 2022. Det forventes, at Randers Kommune når 100.000 indbyggere i løbet af 2023.

Regnskab 2022

Hvor blev pengene brugt	Mio. kr.
By, bolig og miljø	269,1
Forsyningsvirksomheder	158,6
Transport og infrastruktur	235,2
Undervisning og kultur	1.436,9
Sundhed	557,7
Sociale opgaver og beskæftigelse	5.334,1
Fællesudgifter og administration	670,4
Afdrag, renter og balanceforskydninger	253,5
Udgifter i alt	8.915,5

Hvor kom pengene fra	Mio. kr.
Tilskud og udligning	-2.400,7
Refusioner	-582,8
Skatter	-4.666,6
Låneoptagelse, renter m.m.	-114,8
Drifts- og anlægsindtægter	-1.150,6
Indtægter i alt	-8.915,5

Se også "Randers i tal" for en yderligere specifikation af tallene.

REGNSKABSPRINCIPPER

Generelt

Regnskabet er aflagt i overensstemmelse med gældende lovgivning herunder de retningslinjer, der er i Indenrigsministeriets Budget- og regnskabssystem for kommuner. Regnskabet aflægges som et totalregnskab, der omfatter alle drifts-, anlægs- og kapitalposter. I regnskabet indgår også udgifter, indtægter, aktiver og gæld vedrørende de selvejende institutioner, som Randers Kommune har driftsoverenskomst med.

Ændringer i regnskabspraksis i forhold til tidligere år

Der er ikke sket ændringer i regnskabspraksis, hvorfor regnskabet er aflagt efter de samme principper som sidste år.

Regnskabsopgørelsen

Indregning af indtægter og udgifter

Indtægter indregnes så vidt muligt i regnskabsopgørelsen i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet.

Driftsudgifter i regnskabsopgørelsen indregnes i det regnskabsår, de vedrører, jf. transaktionsprincippet, forudsat at de er kendte for kommunen på tidspunktet for regnskabsudarbejdelsen i marts.

Anlægsudgifter indregnes i regnskabsopgørelsen i det/de regnskabsår, hvori anlægsudgiften afholdes. Der afskrives første gang på et aktiv i det regnskabsår, hvori aktivet er anskaffet/endelig færdigopført og klar til anvendelse.

Kommunens drifts- og anlægsudgifter er opført ekskl. moms.

Afskrivninger

Materielle anlægsaktiver afskrives lineært over de enkelte aktivers forventede levetid.

Afskrivningsperioder

Administrationsbygninger	50 år
Skoler, dag- og ældreinstitutioner	30 år
Tekniske anlæg og maskiner	10 år
Inventar	5 år
Immaterielle anlægsaktiver	3 år
IT-udstyr	3 år

Anskaffelser under 100.000 kr. udgiftsføres i anskaffelsesåret.

Balancen

Materielle anlægsaktiver

Omfatter grunde og bygninger, tekniske anlæg og maskiner samt inventar, IT-udstyr og biler.

Aktiver indregnes som hovedregel i balancen til kostpris og afskrives over den forventede levetid.

Ejendomsretten til de grunde og bygninger, der er indregnet i balancen, er dokumenteret via tingbogsattester.

Ejendomsretten til øvrige aktiver er dokumenteret via fakturaer, leasingaftaler m.v.

Der afskrives ikke på grunde samt materielle anlæg under udførelse. Først når anlægget er udført, påbegyndes afskrivning.

Infrastrukturelle anlægsaktiver (veje, broer m.v.) samt ikke-operationelle anlægsaktiver (kunst, parker m.v.) indregnes ikke i balancen.

Leasingkontrakter for materielle anlægsaktiver, hvor Randers Kommune har alle væsentlige risici og fordele forbundet med ejendomsretten indregnes til kostprisen. Kostprisen måles som den laveste af enten dagsværdien af det leasede aktiv eller nutidsværdien af minimumsleasingydelse med tillæg af omkostninger.

Finansielt leasede aktiver afskrives over den forventede levetid, der fastsættes efter typen af aktiv.

Finansielle anlægsaktiver

Andele af interessentskaber, som Randers Kommune har medejerskab til, samt ikke noterede aktier indgår i balancen til den indre værdi jf. senest foreliggende årsregnskab.

Langfristede tilgodehavender optages til tilgodehavendets nominelle værdi.

Udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder reguleres med resultaterne af den samlede drifts- og anlægsvirksomhed på området, således at det optagne tilgodehavende svarer til det samlede mellemværende med forsyningsvirksomhederne.

Omsætningsaktiver – fysiske anlæg til salg

Grunde og bygninger til salg er optaget til kostpris.

Omsætningsaktiver - tilgodehavender

Udgifter og indtægter afholdt inden regnskabsårets udgang, men som vedrører efterfølgende regnskabsår, er klassificeret som periodeafgrænsningspost under omsætningsaktiver – tilgodehavender.

Indtægter, som vedrører indeværende regnskabsår, men som først betales i det efterfølgende regnskabsår, er klassificeret som kortfristet tilgodehavende.

Tilgodehavender indregnes som kommunens samlede nominelle tilgodehavende.

Omsætningsaktiver - værdipapirer

Værdipapirer omfatter beholdninger af kortfristede værdipapirer, der uden hindring kan omsættes til likvide beholdninger, og hvorpå der kun er ubetydelig risiko for værdiændringer. Værdipapirer indregnes til dagsværdi (kurs) på balancedagen eller aktuelt resttilgodehavende.

Likvide beholdninger

Likvider omfatter kontante beholdninger og indskud i pengeinstitutter. Likviderne indregnes i overensstemmelse med den tilstedeværende kontante beholdning og indestående i pengeinstitutter.

Egenkapital

I egenkapitalen er udover kommunens egenkapital også indeholdt modpost til forsyningsvirksomhedernes takst-finansierede aktiver, modpost til aktiver tilhørende selvejende institutioner, som kommunen har indgået drifts-overenskomst med.

Hensatte forpligtelser

Forpligtelser indregnes i balancen, når kommunen på balancedagen har en retslig eller faktisk forpligtigelse som resultat af en tidligere begivenhed, og det er sandsynligt, at afviklingen heraf vil medføre et træk på kommunens økonomiske ressourcer, og der kan foretages en pålidelig beløbsmæssig måling af forpligtigelsen.

Pensionsforpligtelser, der ikke er forsikringsmæssigt afdækket vedrørende tjenestemandsansatte og ansatte på tjenestemandslignende vilkår, optages i balancen under forpligtelser. Kapitalværdien af pensionsforpligtigelsen er beregnet aktuarmæssigt ud fra forudsætninger om de forventede fremtidige ydelser til tjenestemændene ud fra en pensionsalder svarende til 2 år efter tidligste pensionsudbetalingsalder, den af kommunen besluttede investeringsstrategi ved pensionssekskabet samt forventninger om den fremtidige udvikling i lønniveau, rente, inflation, dødelighed m.v.

Der er ved opgørelsen af den hensatte forpligtelse til uafdækkede tjenestemandspensionsforpligtelser ikke taget hensyn til forventning om ændringer i Inflation, diskonteringsrente, og at reguleringer vedrørende disse parametre vil indgå i de år hvor der indhentes aktuarmæssige opgørelser.

Der skal som minimum foretages en aktuarmæssig beregning af pensionsforpligtelsen hvert 5. år. Den seneste aktuarmæssige beregning er foretaget i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2022.

Hensatte forsikringsforpligtelser til arbejdsskader er indregnet i balancen. En arbejdsskade registreres, når det er utvivlsomt, at fremtidige økonomiske fordele fragår kommunen og senest i det øjeblik Arbejdsskadestyrelsen har truffet afgørelse om erstatning. Arbejdsskader, som med overvejende sandsynlighed vil blive anerkendt af Arbejdsskadestyrelsen, kan registreres, inden der er faldet afgørelse i sagen. Arbejdsskadeforpligtelser skal som minimum genberegnes aktuarmæssigt hvert 5. år. Den seneste aktuarmæssige beregning er foretaget i forbindelse med regnskabsaflæggelsen for 2022.

Hensatte forpligtelser afledt af retssager, erstatningskrav, miljøforurening mv. er indregnet i balancen med det bedste skøn over de omkostninger, der på balancedagen er nødvendige for at afvikle forpligtelsen.

Langfristede gældsforpligtelser

Langfristet gæld til realkreditinstitutter og andre kreditinstitutter er optaget med restgælden på balancetidspunktet.

Opsparede feriemidler i overgangsperioden opgøres som de feriemidler der er optjent fra 1. september 2019 til den 31. august 2020. Forpligtelsen betales når lønmodtageren når folkepensionsalderen eller i henhold til politisk beslutning.

Den kapitaliserede restleasingydelse vedrørende finansielt leasede anlægsaktiver indregnes i balancen som en gældsforpligtelse.

Nettogæld vedrørende fonds, legater, deposita m.v.

Nettogælden omfatter tilgodehavender til opkrævning fra kommuner/staten, aktiver tilhørende fonds og legater, deposita og de tilsvarende modposter hertil.

Kortfristede gældsforpligtelser

Kortfristet gæld til pengeinstitutter, staten, kirken, leverandører, andre kommuner og regioner m.v. optages med restgælden på balancetidspunktet.

REGNSKABSOPGØRELSE

Note	Regnskabsopgørelse i mio. kr.	Oprindelig budget 2022	Korrigeret budget 2022	Regnskab 2022	Regnskab 2021
	A. Det skattefinansierede område				
	Indtægter				
1	Skatter	-4.644,8	-4.644,8	-4.660,6	-4.505,3
2	Tilskud og udligning	-2.370,4	-2.319,4	-2.323,7	-2.350,5
	Indtægter i alt	-7.015,1	-6.964,2	-6.984,3	-6.855,8
	Driftsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed)				
	Økonomiudvalget	452,5	520,1	415,7	385,5
	Børne- og familieudvalget	622,0	655,2	659,4	602,0
	Beskæftigelsesudvalget	2.075,5	2.002,4	1.992,5	1.991,5
	Socialudvalget	584,6	564,4	675,1	605,8
	Miljø- og teknikudvalget	337,0	364,1	359,2	332,6
	Sundheds, idræts og kulturudvalget	681,2	696,3	678,2	673,2
	Omsorgsudvalget	1.052,8	1.061,4	1.077,9	1.008,9
	Landdistriktsudvalget	5,7	10,4	6,6	6,6
	Skole og uddannelsesudvalget	983,3	999,4	974,5	963,4
	Erhvervs- og planudvalget	18,4	21,3	14,2	17,4
3	Driftsudgifter i alt	6.812,9	6.894,9	6.853,2	6.586,8
	Driftsresultat før finansiering	-202,3	-69,2	-131,1	-269,0
4	Renter mv	12,6	12,6	11,7	3,1
	Resultat af ordinær driftsvirksomhed	-189,7	-56,6	-119,4	-265,9
	Anlægsudgifter (ekskl. forsyningsvirksomhed, jordforsyning og ældreboliger)				
	Økonomiudvalget	26,6	3,2	0,0	0,0
	Børne- og familieudvalget	30,5	106,5	24,8	8,9
	Beskæftigelsesudvalget	0,0	0,0	0,0	0,0
	Socialudvalget	2,7	-0,7	2,4	5,1
	Miljø- og teknikudvalget	75,2	208,6	107,3	87,9
	Sundheds, idræts og kulturudvalget	42,8	78,2	38,5	15,2
	Omsorgsudvalget	0,0	18,3	11,3	-1,4
	Landdistriktsudvalget	5,4	27,9	5,7	2,4
	Skole og uddannelsesudvalget	25,7	66,8	9,5	13,5
	Erhvervs- og planudvalget	18,9	27,3	8,1	14,6
5	Anlægsudgifter i alt	227,8	536,2	207,7	146,2
6	Resultat af ordinær drift og anlæg	38,1	479,5	88,2	-119,7
	Jordforsyning				
	Salg af jord	-52,5	-11,3	-71,1	-59,3
	Køb af jord inkl. byggemodning	25,2	125,1	24,2	33,0
	Jordforsyning i alt	-27,3	113,9	-46,9	-26,3
	Ældreboliger	-38,1	72,8	-31,4	-24,5
	Resultat af det skattefinansierede område	-27,4	666,2	9,9	-170,5
	B. Forsyningsvirksomheder				
	Drift (indtægter - udgifter)	-12,5	-12,6	-15,8	-24,4
	Anlæg (indtægter - udgifter)	0,0	9,2	0,2	0,4
7	Resultat af forsyningsvirksomheder	-12,5	-3,4	-15,6	-24,0
	C. Resultat i alt (A+B)	-39,9	662,8	-5,7	-194,5

FINANSIERINGSOVERSIGT OG FINANSIEL STATUS

Note	FINANSIERINGSOVERSIGT i mio. kr.	Regnskab 2022	Regnskab 2021
	Årets resultat	-5,7	-194,5
11	Låneoptagelse	-94,4	-84,5
11	Afdrag på lån	140,2	199,3
10	Ændring i langfristede tilgodehavender	24,6	4,2
9	Ændring i kortfristede tilgodehavender/gæld	-49,0	1,6
	Ændring i fonds/legater mv.	0,3	-0,2
	Ændring i likvide aktiver i alt	16,0	-74,2
	<i>Positive tal angiver udgift, negative tal (-) angiver indtægt</i>		
Note	FINANSIEL STATUS i mio. kr.	Regnskab 2022	Regnskab 2021
8	Likvide aktiver	249,4	351,3
9	Kortfristede tilgodehavender	236,7	200,6
9	Kortfristet gæld	-620,8	-579,2
	Kortfristet formue/gæld	-134,7	-27,3
10	Langfristede tilgodehavender	4.228,6	4.193,9
11	Langfristet gæld	-1.771,4	-1.808,5
13	Hensatte forpligtelser	-699,7	-1.142,9
7	Udlæg vedrørende forsyningsvirksomheder	18,2	32,1
	Aktiver/passiver fonde mm.	-27,3	-27,7
	Langfristet formue/gæld	1.748,4	1.246,9
	Finansiell status	1.613,7	1.219,6
	<i>Positive tal angiver nettoaktiver, negative tal (-) angiver nettogæld</i>		

BALANCE

Note	Aktiver i mio. kr.	Ultimo 2021	Ultimo 2022
	Grunde	400,0	411,1
	Bygninger	1.905,7	1.902,2
	Tekniske anlæg mv.	76,5	80,6
	Inventar	21,9	19,3
	Anlæg under udførelse	262,5	191,2
	I alt	2.666,7	2.604,5
	Finansielle anlægsaktiver		
10	Aktier og andelsbeviser m.v.	3.895,7	3.925,8
10	Langfristede tilgodehavender	292,4	297,3
7	Udlæg vedr. jordforsyning og forsyningsvirksomheder	32,1	18,2
	I alt	4.220,2	4.241,3
	Omsætningsaktiver		
	Fysiske anlæg til salg	280,5	234,3
9	Tilgodehavender	200,6	236,7
10	Værdipapirer	5,7	5,4
8	Likvide beholdninger	351,3	249,4
	I alt	838,1	725,8
	Aktiver i alt	7.725,0	7.571,7
Note	Passiver i mio. kr.	Ultimo 2021	Ultimo 2022
12	Egenkapital		
	Modpost for takstfinansierede aktiver	-48,4	-46,7
	Modpost for selvejende institutioners aktiver	-56,1	-54,6
	Modpost for skattefinansierede aktiver	-2.842,7	-2.737,4
	Balancekonto	-1.219,6	-1.613,7
	I alt	-4.166,7	-4.452,5
13	Hensatte forpligtigelser	-1.142,9	-699,7
11	Langfristede gældsforpligtigelser	-1.808,5	-1.771,4
9	Nettogæld vedr. fonds, legater, deposita m.v.	-27,7	-27,3
9	Kortfristede gældsforpligtigelser	-579,2	-620,8
	Passiver i alt	-7.725,0	-7.571,7
	Kautions- og garantiforpligtigelser		
	Kautions- og garantiforpligtigelser udgør 1.281,6 mio. kr.		
	Eventualrettigheder og -forpligtigelser		
	Eventualrettigheder udgør 281,5 mio. kr. Eventualforpligtigelser udgør 1.229,9 mio. kr.		

NOTER

1. Skatter

Randers Kommunes samlede skatteindtægter udgjorde 4,7 mia. kr. i 2022. I forhold til det oprindelige budget er der tale om merindtægter på 15,8 mio. kr.

De kommunale skatteindtægter kommer primært fra beskatning af indkomst efter personskatteoven. Herudover er de væsentligste kommunale indtægtskilder beskatning af ejendomme og beskatning af aktieselskaber.

De samlede skatteindtægter i 2022 i mio. kr.

Skatteposter	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Regnskab
Indkomstskat (statsgaranti)	-4.220,7	-4.220,7	-4.220,7
Ejendomsskatter	-353,1	-353,1	-368,9
Selskabsskat	-65,6	-65,6	-65,5
Øvrige skatter	-5,4	-5,4	-5,6
Skatteindtægter i alt	-4.644,8	-4.644,8	-4.660,6

Som det fremgår af ovenstående tabel, er det ejendomsskatter, der er årsagen til den mindre afvigelse.

Ejendomsskatter

De samlede indtægter fra ejendomsskatter er 15,8 mio. kr. større end det oprindelige budget. Budgetforudsætningerne bygger på Indenrigsministeriets skøn over forventede indtægter baseret på de nye vurderinger. Opkrævningen af ejendomsskatter er imidlertid fortsat baseret på det eksisterende vurderingssystem. Denne merindtægt forudsættes reserveret til kommende efterreguleringer som følge af de nye ejendomsvurderinger. Efterregulering forventes først at finde sted i 2024/2025.

Øvrige skatter

Øvrige skatter omfatter bl.a. forskerskat, som er en særlig skatteordning, der indebærer, at udenlandske forskere og nøglemedarbejdere har mulighed for i en periode at opnå særligt gunstige skattemæssige vilkår ved arbejde i Danmark. Randers Kommune modtog i 2022 1,1 mio. kr. vedrørende forskerskat. Herudover omfatter posten kommunens andel af skat af dødsboer på 4,5 mio. kr.

2. Tilskud, udligning og refusion af købsmoms

Tilskud og udligning for 2022 i mio. kr. er sammensat således:

Tilskudsposter	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Regnskab
Udligning og generelle tilskud	-2.208,5	-2.162,2	-2.166,5
Udligning og generelle tilskud vedrørende udlændinge	10,8	10,8	10,8
Kommunale bidrag til regionerne	11,3	11,3	11,3
Tilskud til styrkelse af kommunernes likviditet	-90,6	-90,6	-90,6
Øvrige særlige tilskud	-93,4	-88,7	-88,7
Tilskud og udligning i alt	-2.370,4	-2.319,4	-2.323,7

Udligning og generelle tilskud

Indtægten i regnskabet er 4,2 mio. kr. højere end korrigeret budget. Afvigelsen skyldes, at der har været budgetlagt med en efterregulering vedrørende HMN Naturgas på 2,3 mio. kr. i 2022. Denne efterregulering er periodeforskudt til 2023, og bevillingen søges derfor overført til 2023. Endvidere er der modtaget en efterregulering vedr. aktivitets-

bestemt medfinansiering på 1,9 mio. kr. Denne indtægt skal ses i sammenhæng med merudgiften under aktivitetsbestemt medfinansiering på driften på 1,9 mio. kr. Dermed er der balance på området samlet set.

Øvrige særlige tilskud

Der er i regnskab 2022 sket modregning i bloktilskuddet vedrørende udlodning fra HMN Naturgas på 4,7 mio. kr.

3. Skattefinansierede driftsudgifter

Nedenstående tabel viser de skattefinansierede driftsudgifter opdelt i serviceudgifter, indkomstoverførsler, aktivitetsbestemt medfinansiering og indtægter fra den centrale refusionsordning.

Driftsudgifter i mio. kr.	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Regnskab 2022
Serviceudgifter	4.501,7	4.654,1	4.627,3
Indkomstoverførsler	1.964,6	1.894,3	1.885,0
Indtægter fra central refusionsordning	-37,4	-37,4	-45,0
Aktivitetsbestemt medfinansiering	384,0	384,0	385,9
Driftsudgifter i alt	6.812,9	6.895,0	6.853,2

Serviceudgifterne

Serviceudgifter	Mio. kr.
Vedtaget budget 2022	4.501,7
Tillægsbevillinger, service	
Overførsler 2021-22	160,1
Annullering bufferpulje	-40,0
LC programmet	2,6
PL pulje, midtvejsregulering	50,1
Demografireguleringer	-0,3
Overført til råderum budget 2023-26	-26,8
Øvrige	6,7
Tillægsbevillinger i alt	152,4
Korrigeret budget	4.654,0
Regnskab 2022	4.627,3
Mindreforbrug ift korrigeret budget	-26,8

På baggrund af ovenstående bevillinger udgør korrigeret budget 4.654 mio. kr. Regnskabet viser et forbrug på 4.627,3 mio. kr. og dermed et mindreforbrug på 26,8 mio. kr.

KL udmeldte i sommeren 2022 en niveauekorrigeret ramme for Randers Kommunes serviceudgifter i relation til sanktionslovgivningen på 4.569,7 mio. kr. Randers Kommunes serviceudgifter i regnskab 2022 ligger 57,6 mio. kr. over denne ramme. Overskridelsen forventes at blive mindre, når den endelige kompensation for Ukraineudgifter er forhandlet på plads mellem regeringen og KL.

I Randers Kommunes økonomistyring er indkomstoverførslerne inddelt i 3 kategorier. Der er redegjort for regnskabet for disse 3 kategorier i nedenstående tabeller.

Indkomstoverførsler

Indkomstoverførsler	Mio. kr.
Vedtaget budget 2022	1.964,6
Tillægsbevillinger, indkomstoverførsler	
Overførsel 2021-22	0,0
Arbejdsløshedsdagpenge	-61,5
Kontanthjælp og ledighedsydelse	-28,0
Sygedagpenge og jobafklarng	34,8
Ressourceforløb	3,0
Fleksjob	-2,5
Førtidspension	-10,5
Seniorpension	3,5
Integration	4,5
Beskæftigelsesindsats	-13,6
Tillægsbevillinger i alt	-70,4
Korrigeret budget	1.894,3
Regnskab 2022	1.885,0
Merforbrug ift korrigeret budget	-9,3

Det fremgår af tabellen, at der er mindredgifter til indkomstoverførslerne på netto 9,3 mio. kr.

Det samlede resultat på indkomstoverførsler skal ses i sammenhæng med midtvejsreguleringen af bloktilskuddet i 2022 og de løbende budgetopfølgninger (pr. 31/3, 31/5 og 30/9). Dette beskrives nærmere nedenfor.

I økonomaftalen for 2023 blev der aftalt en midtvejsregulering vedrørende 2022 på 6,9 mia. kr. på landsplan – svarende til at Randers Kommune skulle aflevere 115,4 mio. kr. i midtvejsreguleringen for 2022.

Ved budgetopfølgningen pr. 31/3 2022 blev det kun forventet, at Randers Kommune kunne realisere mindredgifter for 50 mio. kr. Ved budgetopfølgningen pr. 31/5 2022 blev budgettet reduceret yderligere med 9,8 mio. kr. Det resterende beløb på 55,6 mio. kr. blev finansieret via pulje til forventet midtvejsregulering på 50 mio. kr. samt ændringer som følge af Arne-pensionen på 5,6 mio. kr. Der er således fundet fuld finansiering for den samlede midtvejsregulering.

Ved budgetopfølgningen pr. 30/9 blev der forventet yderligere mindredgifter på 5 mio. kr. på indkomstoverførsler. Det endelige resultat viser, at regnskabsresultatet ligger 9,3 mio. kr. under korrigeret budget.

Indkomstoverførslerne er omfattet af en efterreguleringsordning. Det endelige resultat kan derfor først opgøres, når regnskabsresultatet på landsplan er kendt, og der er indgået økonomaftale mellem regeringen og KL for budget 2024 medio 2023.

Aktivitetsbestemt medfinansiering

Aktivitetsbestemt medfinansiering	Mio. kr.
Vedtaget budget 2022	384,0
Tillægsbevillinger i alt	0,0
Korrigeret budget	384,0
Regnskab 2022	385,9
Merudgift ift korrigeret budget	1,9

Ovenstående tabel viser et budget på 384 mio. kr. og et faktisk forbrug på 385,9 mio. kr. – altså et merforbrug på 1,9 mio. kr. De 1,9 mio. kr. vedrører dog efterregulering, hvor indtægten er bogført under tilskud og udligning. Dermed er merudgiften neutraliseret.

Indtægter fra den centrale refusionsordning

Indtægter fra den centrale refusionsordning	Mio. kr.
Vedtaget budget 2022	-37,4
Korrigeret budget	-37,4
Regnskab 2022	-45,0
Merindtægt ift korrigeret budget	-7,6

Tabellen viser, at der er budgetlagt indtægter for 37,4 mio. kr., men de faktiske indtægter i regnskab 2022 blev 45 mio. kr. – altså en merindtægt på 7,6 mio. kr.

Årsagen hertil er primært flere dyre enkeltsager (og dermed yderligere refusion). Den øgede refusion kan derfor medgå til finansiering af merudgifterne på socialområdet.

4. Renter

Det korrigerede budget for 2022 viser en nettorenteudgift på 12,6 mio. kr.

Regnskabsresultatet viser en nettorenteudgift på 11,7 mio. kr. altså en mindreudgift på 0,9 mio. kr. i.f.t. korrigeret budget.

Renteudgifter i mio. kr.	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Regnskab
Renter af likvide aktiver	-5,0	-5,0	-18,6
Renter af kortfristede tilgodehavender	-0,7	-0,7	-1,0
Renter af langfristede tilgodehavender	-0,4	-0,4	-0,2
Renter vedrørende forsyningsvirksomheder	-0,4	-0,4	0,1
Renter af kortfristet gæld	0	0	0,3
Renter af langfristet gæld	17,3	17,3	15,4
Renter vedrørende jordforsyning	0,1	0,1	0
Renter på ældreboliger	1,7	1,7	1,7
Kurstab/kursgevinster, realiseret	0	0	14,9
Garantiprovision	0	0	-0,9
I alt	12,6	12,6	11,7

2022 har været et turbulent år på de globale aktiemarkeder. Dette har i høj grad påvirket den kommunale portefølje af obligationer og aktier. Renter og udbytte på beholdningen udgør i 2022 18,6 mio. kr. Dette skal ses i sammenhæng med det realiserede kurstab på 14,9 mio. kr. Der har således været en nettorenteindtægt på ca. 4 mio. kr. Dertil kommer et urealiseret kurstab vedr. porteføljen på 64,2 mio. kr., som er bogført direkte på status.

Renterne vedrørende den skattefinansierede gæld viser mindredgifter i forhold til det korrigerede budget, mens ældreboliger svarer til budgettet. En andel på 80 % af låneporteføljen har været afdækket med fastrente, og dermed har porteføljen ikke været påvirket af rentestigningerne i 2022.

Randers Kommune anvender renteswaps til at mindske renterisikoen på kommunens låneportefølje. Samtlige lån i porteføljen er optaget til variabel rente. Ultimo 2022 er 80 % af porteføljen omlagt til fast rente via renteswaps med henblik på at opnå budgetsikkerhed. Swapaftalerne fremgår af nedenstående tabel. Den samlede markedsværdi af de indgåede renteswaps er 56 mio. kr. Markedsværdien er et øjebliksbillede, og den positive værdi er et udtryk for, at de samme swaps vil kunne handles til en højere rente i dag end på indgåelsestidspunktet. Det er første gang i mange år, at markedsværdien for swapaftalerne samlet set er positiv.

Aftalepart	Lånenummer.	Rente i pct.	Udløbsdato	Valuta	Kontraktens hovedstol i mio. kr.	Kontraktens restgæld i mio. kr.	Markedsværdi i mio. kr.
Nordea	201036652	3,58	01-01-2036	DKK	105,7	66,1	-1,8
Nordea	201036078	3,84	11-10-2029	DKK	33,7	14,1	-0,3
Nordea	201036078	4,33	11-10-2029	DKK	444,8	149,9	-6,2
Nordea	201441912	4,00	04-01-2038	DKK	52,1	36,2	-2,2
Nordea	201239433	4,02	15-10-2037	DKK	24,5	16,8	-1,0
Nordea	201036078	0,32	11-10-2029	DKK	158,7	87,3	8,6
Nordea	201442538	0,88	22-08-2039	DKK	68,2	49,3	8,7
Nordea	201747263	0,93	27-03-2042	DKK	36,6	29,0	5,5
Nordea	201848816	0,94	20-04-2043	DKK	31,2	25,6	4,8
Nordea	202052248	0,07	28-04-2045	DKK	72,5	65,3	18,4
Nordea	202052247	0,14	30-04-2030	DKK	18,0	13,5	1,6
Nordea	202153954	0,08	23-04-2031	DKK	20,0	17,0	2,1
Nordea	202153955	0,25	23-04-2031	DKK	62,6	58,8	10,9
Kommunekredit	201645625	1,07	25-03-2041	DKK	52,4	39,5	6,8

5. Anlæg

Nedenstående tabel viser anlægsudgifterne fordelt på skattefinansieret anlæg, jordforsyning, ældreboliger samt brugerfinansieret område.

Anlæg i mio. kr.	Oprindeligt budget	Korrigeret budget	Regnskab
Skattefinansieret anlæg, udgifter	234,0	567,4	224,1
Skattefinansieret anlæg, indtægter	-6,2	-31,2	-16,4
Skattefinansieret anlæg, netto	227,8	536,2	207,7
Jordforsyning, byggemodning mm.	25,6	130,1	27,2
Jordforsyning, salg af grunde	-52,9	-16,2	-74,1
Jordforsyning, netto	-27,3	113,9	-46,9
Ældreboliger	0	111,0	-0,4
Brugerfinansieret område	0	9,2	0,2

På det skattefinansierede anlægsområde er der gennemført anlægsprojekter for 207,7 mio. kr. netto. Dette er væsentligt mindre end det korrigerede budget på 536,2 mio. kr. Afvigelsen skyldes periodeforskydninger mellem årene, og afvigelsen vil således blive overført til budget 2023. Endvidere har de stigende priser inden for bygge- og anlægsbranchen haft betydning for mange projekter.

Anlægsprojekterne omfatter bl.a. ny Havnevej samt energi- og klimatilpasninger i kommunale bygninger. Dertil kommer en række skoleprojekter og kulturprojekter, herunder nyt scenetræk på Værket. Endvidere er der inden for sundheds- og omsorgsområdet etableret ny struktur i tandplejen samt køb af hjælpemiddelhuset. Regnskabsresultatet ligger på niveau med det oprindelige budget ekskl. anlægsbufferen på 21,5 mio. kr.

På jordforsyningsområdet viser regnskabet en nettoindtægt på 46,9 mio. kr., mens det korrigerede budget viser en nettoudgift på 113,9 mio. kr. Grundsølget har været ekstraordinært højt i første del af 2022. Byggemodningsudgifterne ligger på niveau med oprindeligt budget, men det ligger markant under det korrigerede budget. Restbudgettet overføres til budget 2023.

6. Overførsler mellem årene

Serviceudgifter i mio. kr.	2022-2023	2021-2022
Økonomiudvalget	91,6	82,4
Børn og familieudvalget	-4,3	6,5
Beskæftigelsesudvalget	-6,1	-3,6
Socialudvalget	-69,3	-33,6
Miljø- og teknikudvalget	4,9	16,7
Sundheds-, idræts- og kulturudvalget	22,5	22,1
Omsorgsudvalget	-16,5	8,5
Landdistriktsudvalget	3,8	3,8
Skole og uddannelsesudvalget	25,0	38,0
Erhverv og planudvalget	7,1	5,4
I alt overførte servicebevillinger til næste år	58,7	146,3
Overførte skattefinansierede anlægsbevillinger til næste år	328,5	304,1
Overførte anlægsbevillinger vedr. jordforsyning	160,9	140,8
Overførte anlægsbevillinger vedr. ældreboliger	111,3	103,8
Overførte anlægsbevillinger vedr. brugerfinansieret område	9,0	9,2
I alt overførte anlægsbevillinger	609,7	557,9
I alt overførte bevillinger	668,4	704,2

De samlede overførsler mellem årene på drift og anlæg er faldet fra 704,2 mio. kr. i 2021 til 668,4 mio. kr. i 2022. Overførslerne på serviceudgifterne er faldet fra 146,3 mio. kr. til 58,7 mio. kr., og det skyldes primært udviklingen på socialområdet, familieområdet samt omsorgsområdet. Der ses store stigninger på skattefinansieret anlæg og jordforsyning. Det skyldes generel tilbageholdenhed som følge af store prisstigninger i bygge- og anlægssektoren samt periodeforskydninger mellem årene.

Overførslen på ældreboliger anlæg vedrører det nye projekt i Dronningborg, som oprindeligt var planlagt til 2020 og 2021. I oktober 2021 besluttede byrådet at aflyse udbuddet og udsætte projektet. Bevillingen periodeforskydes derfor til 2023.

7. Brugerfinansieret område/forsyningsvirksomhed

Det brugerfinansierede område omfatter alene affaldshåndtering.

Virksomheden forudsættes at hvile i sig selv, og det enkelte års overskud eller underskud opsamles på særlige udlægskonti i den finansielle status. Der er altså "vandtætte skotter" til den skattefinansierede økonomi.

Det finansielle mellemværende udgør ultimo 2022:

Område	Status i mio. kr.
Renovation/affaldshåndtering	18,2

Positivt fortegn angiver Randers Kommunes tilgodehavende.

8. Likviditet

De likvide beholdninger og omsætningsværdipapirer udgør tilsammen 249,4 mio. kr. pr. ultimo 2022.

Likvide beholdninger	Mio. kr.
Kontante beholdninger	-368,7
Omsættelige obligationer m.m.	618,1
Likvide beholdninger i alt	249,4

Negativt fortegn angiver gæld, mens positivt fortegn angiver formue.

Der henvises i øvrigt til finansieringsoversigten samt bemærkningerne i note 9.

9. Kortfristede tilgodehavender og kortfristet gæld

Det fremgår af finansieringsoversigten, at ændringen i kortfristede tilgodehavender og kortfristet gæld isoleret set har forøget likviditeten med 49 mio. kr. Dette er en sum af mange poster. Nedenstående tabel viser samlet en ændring på 5,2 mio. kr. De resterende 43,8 mio. kr. er regulering af saldi, som foretages direkte på status i henhold til reglerne i Budget- og Regnskabssystemet for Kommuner. Dette er bl.a. registrering af urealiseret kurstab vedrørende obligations- og aktiebeholdningen, jf. note 4. Balancen og nedenstående tabel viser store ændringer vedrørende refusionstilgodehavender, tilgodehavender i betalingskontrol, mellemregning mellem årene og anden kortfristet gæld. Dette skyldes stigninger i tilgodehavender. Øvrige ændringer kan primært henføres til mellemregning mellem årene herunder forskydninger vedrørende mellemværende med leverandører.

Kortfristede tilgodehavender i mio. kr.	Ultimo 2022	Primo 2022	Forskydning
Kortfristede tilgodehavender			
Refusionstilgodehavender	89,1	73,5	15,6
Tilgodehavender i betalingskontrol	135,0	125,8	9,2
Andre tilgodehavender	3,3	0,1	3,2
Mellemregning med foregående og følgende regnskabsår	2,1	-6,4	8,5
Selvejende institutioner	7,1	7,6	-0,5
Kortfristede tilgodehavender i alt	236,7	200,6	36,1
Kortfristet gæld			
Nettoforskydning vedr. aktiver/passiver tilhørende fonds, legater mv.	-27,3	-27,7	0,4
Anden gæld til staten	-23,2	-24,3	1,1
Anden kortfristet gæld	-357,0	-315,3	-41,7
Mellemregningskonto	-233,5	-231,9	-1,6
Selvejende institutioner	-7,1	-7,6	0,5
Kortfristet gæld i alt	-648,1	-606,8	-41,3
I alt kortfristede tilgodehavender og kortfristet gæld	-411,4	-406,2	-5,2

Beløb med negativt fortegn angiver gæld

10. Langfristede tilgodehavender

Langfristede tilgodehavender i mio. kr.	Ultimo 2022	Primo 2022	Forskydning
Værdipapirer			
Pantebreve	5,4	5,7	-0,3
Værdipapirer i alt	5,4	5,7	-0,3
Finansielle anlægsaktiver			
Aktier og andelsbeviser	3.925,8	3.895,7	30,1
Tilgodehavender hos grundejere	2,3	3,1	-0,8
Udlån til beboerindskud*	28,7	29,8	-1,1
Indskud i Landsbyggefonden**	0	0	0
Andre langfristede udlån*	193,9	178,7	15,2
Deponerede beløb for lån mv.	72,4	80,9	-8,5
Finansielle anlægsaktiver i alt	4.223,2	4.188,2	35,0
Langfristede tilgodehavender i alt	4.228,6	4.193,9	34,7

* Der er foretaget nedskrivning af forventet tab vedrørende udlån til beboerindskud, og andre langfristede udlån herunder lån til betaling af ejendomsskatter. Den nominelle værdi af udlånene udgør henholdsvis 30,2 mio.kr og 198,5 mio. kr.

** Indskud i Landsbyggefonden skal i henhold til Økonomi- og Indenrigsministeriets regelsæt ikke indregnes i balancen. Indskuddet udgør ultimo 2022 262,7 mio. kr.

Det fremgår af finansieringsoversigten, at langfristede tilgodehavender har reduceret likviditeten med 24,6 mio. kr. Dette er en sum af flere poster. De væsentligste vedrører en forøgelse af tilgodehavende vedrørende ejendomsskatter som følge af indefrysningsordningen på 22,5 mio. kr. Endvidere er der foretaget indskud i Landsbyggefonden på 14,7 mio.kr. Omvendt er der frigivet deponerede midler for 8,5 mio. kr.

Ovenstående tabel viser en forskydning på 34,7 mio. kr. Når likviditeten alene er forringet med 24,6 mio. kr., skyldes det, at flere ændringer i langfristede tilgodehavender bogføres direkte på status, i henhold til reglerne i Budget- og regnskabsystemet for kommuner, og derfor ikke påvirker kommunens likviditet. Dette vedrører primært regulering af værdien af aktier og andelsbeviser, som fremgår af nedenstående tabel.

Aktier og andelsbeviser	Ejerandel i pct.	Indre værdi i mio kr.	Kommunens andel i mio kr.
Kommunernes Pensionsforsikring	2,6%	3.744,0	98,3
Randers Investeringselskab	31,6%	2,8	0,9
HMN Naturgas	2,3%	157,0	3,7
Vandmiljø Randers A/S	100,0%	3.614,0	3.614,0
Randers Havn	100,0%	190,9	190,9
Andelsboligforeningen Klostergården	5,7%	15,2	0,9
Beredskab & Sikkerhed	39,0%	-0,7	-0,3
Flodbyen Randers P/S	49,0%	35,7	17,5
Komplementarselskabet Flodbyen Randers ApS	49,0%	0,0	0,0
I alt			3.925,8

11. Langfristet gæld

Den samlede langfristede gæld udgjorde ultimo 2022 1.771,4 mio. kr., hvilket giver en samlet reduktion af den langfristede gæld i 2022 på 34,1 mio. kr. Nedenstående tabel viser fordelingen af den samlede gæld.

Gældsposter i mio. kr.	Gæld primo 2022	Låneoptagelse	Afdrag	Reguleringer direkte på status	Gæld ultimo 2022
Skattefinansieret gæld	-918,7	-94,4	85,5		-927,6
Lønmodtagernes feriemidler	-253,4		12,5	-4,5	-245,5
Selvejende institutioner	-4,1			0,2	-3,9
Gæld vedr. ældreboliglån	-631,4		42,2	-4,6	-593,8
Finansielt leasede aktiver	-0,8			0,2	-0,6
Langfristet gæld i alt	-1.808,5	-94,4	140,2	-8,7	-1.771,4

Skattefinansieret gæld

Randers Kommune har hjemtaget lån på 94,4 mio. kr. i 2022. Låneoptagelsen vedrører lånerammen for 2021. Lånerammen for 2022 er opgjort på baggrund af anlægsinvesteringer i 2022 samt lånedispensationer til 90,7 mio. kr. Lånet vil blive optaget i april 2023.

Den skattefinansierede gæld udgør 927,6 mio. kr. ultimo 2022. Der har således været tale om en netto forøgelse af gælden, idet gælden er steget fra 918,7 mio. kr. til 927,6 mio. kr. Målsætningerne i den finansielle politik siger, at gælden skal falde i budgetperioden. Der er oprindeligt budgetteret med et nettoafdrag i budgetperioden 2022-25 på ca. 225 mio. kr.

Randers Kommune har ingen gæld i udenlandsk valuta ultimo 2022.

Gæld vedrørende lønmodtagernes feriemidler udgør 245,5 mio. kr. ultimo 2022. Der er foretaget et afdrag på 12,5 mio. kr. Derudover er der foretaget indeksering af de skyldige feriepenge på 4,9 mio. kr. Netto er gælden derfor reduceret med 8 mio. kr.

Byrådet har besluttet, at de skyldige feriepenge afdrages med 12,7 mio. kr. årligt. Der er afsat årlige budgetbeløb til dette formål.

Selvejende institutioner

Der er foretaget regulering vedr. lån til selvejende institutioner, således at gælden udgør 3,9 mio. kr. ultimo 2022.

Ældreboliglån

Gælden vedrørende ældreboliger er reduceret fra 631,4 mio. kr. til 593,8 mio. kr. Der er ikke optaget nye lån vedr. ældreboliger i 2022.

Finansielt leasede aktiver

Gælden vedrører finansielt leasede aktiver er reduceret med 0,2 mio. kr., og den udgør ultimo 2022 0,6 mio. kr. De leasede aktiver vedrører klinikudstyr i den kommunale tandpleje.

12. Egenkapitalen

Der er nedenfor redegjort for, hvordan kommunens samlede regnskabsmæssige egenkapital fremkommer ultimo 2022.

Udvikling i egenkapital	Mio. kr.
Egenkapital 31.12.2021	-4.166,7
Primo saldo korrektioner*	-248,0
Egenkapital 01.01.2022	-4.414,7
Udvikling i modposter til takstfinansierede aktiver	1,6
Udvikling i modposter til selvejende institutioners aktiver	1,5
Udvikling i modposter til skattefinansierede aktiver	105,2
Indskud i Landsbyggefonden, tilbageført	262,7
Udvikling på balancekontoen:	
Resultat ifølge regnskabsopgørelsen	-5,7
Direkte posteringer på hovedkonto 9:	
Regulering vedr. forsyningsvirksomhedens finansielle resultat	-15,6
Regulering af likvide aktiver**	85,8
Regulering af aktier og indskud i selskaber mv (indre værdi)	-30,1
Afskrivning af restancer	1,6
Regulering vedr. hensættelser til tjenestemænd, arbejdsskader mv	-443,3
Regulering vedr. øvrige aktiver og passiver herunder gæld	-1,5
Egenkapital 31.12.2022	-4.452,5

* Primo saldo korrektioner vedrører indskud i Landsbyggefonden

** Regulering primært i relation til urealiserede kurstab på aktie- og obligationsbeholdning

13. Hensatte forpligtelser

Pensionsforpligtelsen for aktive og fratrådte tjenestemænd, pensionerede tjenestemænd, efterlevende ægtefæller og børn er ultimo 2022 opgjort på baggrund af en aktuarberegning foretaget pr. 31.december 2022.

Herudover indgår forpligtelsen vedrørende lærere i den lukkede gruppe med skalatrinsindplacering og tjenestemænd, hvor kommunen har pensionsforpligtelsen indtil tjenestemanden er fyldt 63,5 år, samt hensættelse til tjenestemænd som har ret til engangsbeløb efter optjening af 37 års pensionsalder.

For de tjenestemænd, der i forbindelse med udskillelsen af Randers Kommunale Værker nu er tilknyttet Verdo, har Randers Kommune fortsat pensionsforpligtelserne. Som følge heraf har Verdo afgivet en sikkerhedsstillelse over for Randers Kommune for disse forpligtelser, som er opgjort til 31,5 mio. kr.

Den samlede kapitalværdi af pensionsforpligtelsen er opgjort til 558,3 mio. kr. på det skattefinansierede område. Herudover er den samlede kapitalværdi af pensionsforpligtelsen på det brugerfinansierede område opgjort til 1,3 mio. kr.

I forhold til 2021 er forpligtelserne faldet med 468,9 mio. kr., hvilket primært skyldes den kraftigt stigende rente, hvilket betyder, at der skal afsættes et væsentlig mindre beløb for at kunne udbetale den pension, der ligger ud i fremtiden.

Jf. Randers Kommunes forsikringspolitik har kommunen i overvejende grad baseret sig på selvforsikring herunder også vedrørende arbejdsskader. De enkelte områder er ikke belastet med præmiebetaling.

Der er i stedet sket reduktion af områdernes budgetter.

Nedenfor er der redegjort for de enkelte forsikringsordningers over/underskud i forhold til "hvile i sig selv", det fastlagte budget og den opgjorte forpligtelse.

Kommunens selvforsikringsordninger i mio. kr.	Budget 2022	Forbrug	Over/underskud
Arbejdsskader	10,5	11,1	-0,6
Tingskader	14,7	10,9	3,8

For arbejdsskader er der i 2023 foretaget en aktuariemæssig beregnet forpligtelse ultimo 2022, der viser en forpligtelse på 111,8 mio. kr.

I forhold til 2021 er forpligtelsen steget med 24,1 mio. kr., hvilket primært skyldes stigning i hensættelse til skader med tilkendt varige løbende ydelser, samt stigning til hensættelser vedrørende skader der er kendt, men ikke afsluttet.

Hensatte forpligtelser omfatter også hensættelser vedrørende retssager anlagt mod kommunen (18,0 mio. kr.), deponi vedrørende affald (10,3 mio. kr.)

Forpligtelser i mio. kr.	Ultimo 2022	Primo 2022	Forskydning
Tjenestemandsforsikringer, skattefinansieret område	-556,3	-1.023,2	466,9
Tjenestemandsforsikringer, brugerfinansieret område	-1,3	-2,3	1,0
Engangsbetaling til tjenestemænd	-2,0	-2,9	0,9
Forpligtelser vedr. arbejdsskader	-111,8	-87,7	-24,1
Forpligtelser vedr. retssager	-18,0	-15,5	-2,5
Forpligtelser vedr. deponi på affaldsområdet	-10,3	-11,1	0,8
Eftervederlag til afgående udvalgsformænd	0	-0,2	0,2
I alt	-699,7	-1.142,9	443,2